

Spørsmål: Spørsmål fra representanten Erik Johan Lindøe (H)

Ønsker gjerne å sende inn et spørsmål fylkesutvalget rundt IKT-Agder og kostandene til Agder Fylkeskommune.

1. Kan vi få en detaljert oversikt over kostandene fylkeskommunen har til IKT-Agder og tilhørende lisenser og hvordan disse har utviklet seg over tid?
2. Larvik kommune gikk fra i januar som første kommune i landet ut av Microsoft-systemet, gjennom et teknologinøytralt anbud på IT-tjenester for saksbehandling. Dette har ført til millioner spart i kostnader og mindre avhengighet til leverandører. Har fylkeskommunen gjennom IKT-Agder vurdert å sette krav om teknologinøytrale anbud. Det er også kjent at Microsoft har flere datterselskap i lav-skatt land som Irland, Bermuda og Puerto Rico. Har fylkeskommunen kontroll på at salgsinntektene Microsoft har til fylkeskommunen blir skattet av i Norge?

Svar:

Lisenskostnader og utvikling over tid

Under følger utvikling i årskostnader fra IKT- Agder fra 2023-2026.

Kostnadstype	2023	2024	2025	2026
Brukerkonti	29 291 438	36 325 425	30 750 000	31 825 000
Tråløst punkt og linjenett	7 225 726	8 105 819	7 019 000	7 124 000
Tilleggstjenester for enkelt-deltakere	4 792 725	4 922 151	3 223 000	3 264 000
Fagsystem - ekstern kostnad	15 367 531	15 524 747	21 975 000	22 200 000
Leasing	2 223 781	5 398 773	6 157 000	8 108 500
Sum prosjekt inkl. lånekostnader	2 836 009	2 886 261	9 399 000	9 851 000
Sum IKT Agder	61 737 211	73 163 176	78 523 000	82 372 500

Kommentarer til enkelte rader i tabell:

- Brukerkonti:
 - Fra 2023 til 2024 opplevde IKT Agder en "perfect storm" hvor lisenspriser til Microsoft, Cisco og andre store leverandører økte med 30-40%. Dette både fordi gamle avtaler med prislås gikk ut og måtte fornyes, og fordi den norske krona hadde svekket seg vesentlig til USD. Lisensprisene har også økt fordi det er kommet stadig flere og bedre sikkerhetsfunksjoner fra blant annet Microsoft, og vi har ikke sett noen mulighet til å velge de bort på grunn av massive angrep via phishing og annen svindel. Kostnadene økte derfor med langt over deflator på grunn av dette.

- Fra 2024 til 2025 hadde fylkeskommunen en økning i totalt antall brukere
- Tilleggstjenester for enkelt-deltakere:
 - De største kostnadspostene her er drift av Agdertall, dedikerte servere og lisenser for Pureservice som brukes av bl.a. skolene til håndtering av henvendelser, dedikerte servere i vårt datarom for skolene, lagring av store datamengder for samferdsel og "Fotoweb", MAC drift og vedlikehold i skolene, egen stilling hos oss som skolekoordinator for VGS, drift av dedikerte tannhelsesystemer, og drift av servere/nettverk/brannmur for samferdsel sine tunellsystemer.
- Fagsystem – ekstern kostnad:
 - Den største økningen skjedde mellom 2024 og 2025 fordi Microsoftlisensene ble tatt ut av brukerprisen hvor de hadde vært inkludert til da. I tillegg får vi årlige indeks-økninger i prisene til alle eksterne leverandører. Public 360 inkl. Plan&build som kom i 2024 ga også en stor prisøkning i 2024.
- Leasing:
 - Gjelder leasing av PC, nettbrett og printere (inkludert sikker utskrift). Printerne er flyttet til IKT Agder gradvis fra 2024. Dette er kostnader til kjøp/leasing og service som tidligere lå ute i virksomhetene.
- Sum prosjekt, inkl. lånekostnader:
 - De siste årene har stadig flere av IKT Agder sine ansatte vært involvert i felles prosjekter og utviklingsarbeid (for eksempel dataplattformen som brukes av Agdertall og Min Side). Ved omarbeiding av produkter i 2025 ble derfor dette skilt ut som en egen tjeneste. Her ligger også kostnadene til felles systemansvarlige på de største systemene, samt forvaltningsorganisasjonen og porteføljekontoret, samt lånekostnader med avdrag og renter.

Har fylkeskommunen gjennom IKT-Agder vurdert å sette krav om teknologinøytrale tilbud?

IKT Agder er klar over risikoen med binding til Microsoft i fagsystemene, og har derfor som krav i alle anskaffelser at formater og integrasjoner skal være leverandøruavhengige. Dette så vi for eksempel i tilbudet for nytt kvalitets- og avvikssystem hvor forrige system (QM+) krevde at Word var installert for å kunne åpne dokumenter, mens nåværende system (Compilo) ikke har en slik binding.

For kommunene (og dermed også Larvik) har dette mye å si, fordi de har en overvekt av ansatte med den billigste lisensen fra Microsoft, og den tillater ikke installasjon av Microsoft Office på PC. For fylkeskommunen har det dessverre liten effekt, fordi de aller

fleste ansatte har egen PC og da er man forpliktet til å lisensiere den ansatte med en utvidet lisens. Besparelser til Microsoft kommer først hvis man gjør som en tysk delstat har gjort: Bytter ut epost- og kontorstøttesystem fra Microsoft med åpen kildekode-programmer.

Har fylkeskommunen kontroll på at salgsinntektene Microsoft har til fylkeskommunen blir skattet av i Norge?

Lisensavtaler er formelt inngått med *Microsoft Ireland Operations Limited*. Microsoft fakturerer imidlertid ikke direkte, men kun gjennom godkjente partnere. For IKT Agder skjer dette via Crayon AS, som står for fakturering (inkludert MVA) og lisensrådgivning. Denne modellen er standard i hele offentlig sektor, og IKT Agder-samarbeidet har ingen særordninger.

Agder fylkeskommune må forholde seg til norsk skattelovgivning og til internasjonale skatteavtaler som Norge er bundet av. Ved offentlige anskaffelser kan det stilles krav til leverandørens kvalifikasjoner, men ikke til hvordan en internasjonal leverandør organiserer sin skatteposisjon eller hvor konsernet velger å betale skatt. Slike krav vil normalt være i strid med:

- EØS-rettens krav om likebehandling og ikke-diskriminering, og
- de grunnleggende prinsippene i anskaffelsesregelverket, herunder [Forskrift om offentlige anskaffelser \(anskaffelsesforskriften\)](#)

Fylkeskommunen følger dermed gjeldende regelverk, og den skattemessige behandlingen av Microsofts inntekter er et forhold mellom leverandøren og skattemyndighetene, ikke noe oppdragsgiver kan styre gjennom anskaffelseskrav.